

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

883

Vragen van het lid **Eppink** (JA21) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat een «Internationale gezant Bosnië waarschuwt voor hervatting oorlog»* (ingezonden 5 november 2021).

Antwoord van Minister **Knapen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 26 november 2021).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het meest recente rapport van de Hoge Vertegenwoordiger van de internationale gemeenschap voor Bosnië en Herzegovina, Christian Schmidt, over de huidige, dreigende ontwikkelingen in dit land?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat Milorad Dodik, lid van het presidium van Bosnië en Herzegovina, dreigt met een afscheiding van Republika Srpska en terugtrekking uit de nationale instituties zoals de belastingdienst, de politie en het leger?

Antwoord 2

Het kabinet is op de hoogte van de aankondigingen van de heer Dodik dat de Republika Srpska zich zal terugtrekken uit staatsinstellingen zoals de belastingdienst, de politie en het leger. Ook is het kabinet op de hoogte van de door de heer Dodik in het verleden geuite dreigingen over een afscheiding van de Republika Srpska. Voor zover het kabinet bekend, heeft de heer Dodik in de huidige situatie nog niet concreet gedreigd met een feitelijke afscheiding.

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat een dergelijke afscheiding onwenselijk, onrechtmatig en ongrondwettelijk is?

¹ <https://www.trouw.nl/buitenland/internationale-gezant-bosnie-waarschuwt-voor-hervatting-oorlog~b109ed32/>

Antwoord 3

Het kabinet is van mening dat dergelijke eenzijdige besluiten buitengewoon onwenselijk en bovendien ongrondwettelijk zijn. Het kabinet steunt de veroordeling door de EU van de politieke blokkade van Bosnische staatsinstellingen door het leiderschap van de Republika Srpska.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat als Dodik hiermee doorgaat de spanningen in het land hoog kunnen oplopen met als gevolg een nieuw gewapend conflict?

Antwoord 4

Het kabinet heeft tot nu toe geen aanwijzingen dat Bosnisch-Servische leiders, of andere partijen in het land, aansturen op een gewapend conflict. Desalniettemin dragen de uitspraken en acties van Dodik bij aan toenemende spanningen, ondermijnen ze de politieke eenheid van Bosnië-Herzegovina en verhogen ze de risico's op incidenten. Het kabinet hecht, zeker in deze tijd, aan de positie van de Hoge Vertegenwoordiger in Bosnië-Herzegovina en aan de EUFOR missie die toezien op de stabiliteit in het land.

Vraag 5

Bent u het ermee eens dat de internationale gemeenschap, zo ook Nederland, zich met klem moet uitspreken tegen de plannen en dreigementen van Dodik?

Antwoord 5

Op de Raad Buitenlandse Zaken van 15 november 2021 riep België namens de Benelux op tot een duidelijke stellingname van de EU tegen revisionistische en polariserende retoriek, en tegen acties die de soevereiniteit en territoriale integriteit van Bosnië-Herzegovina ondermijnen. De *Peace Implementation Council (PIC) steering board* heeft de Bosnisch-Servische blokkade van staatsinstellingen scherp veroordeeld en steun aan de Hoge Vertegenwoordiger Schmidt herbevestigd. Het kabinet steunt deze verklaringen. Rusland heeft zich aan de verklaring *van de PIC steering board* onttrokken. Dat is een gemiste kans.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat de internationale gemeenschap, zo ook Nederland, achter de Hoge Vertegenwoordiger moet staan en deze dient te steunen in zijn beleid?

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Bent u het ermee eens dat de internationale gemeenschap, zo ook Nederland, de ernst van de situatie moet erkennen en het advies van Schmidt moet opvolgen om de Eufor-missie in Bosnië en Herzegovina te versterken?

Antwoord 7

De EUFOR-missie levert volgens het kabinet een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van Bosnië-Herzegovina. Het behouden van het huidige robuuste mandaat is daarbij van belang. Het kabinet is blij dat het mandaat van de EUFOR-missie op 3 november 2021 in de VN Veiligheidsraad opnieuw is verlengd. Volgens de Raadsconclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van oktober 2021 was de EUFOR-missie de afgelopen periode volledig operationeel. Het kabinet vindt het cruciaal dat dit zo blijft.

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat de internationale gemeenschap, zo ook Nederland, er alles aan moet doen om een nieuw conflict te voorkomen zonder de territoriale integriteit van Bosnië en Herzegovina aan te tasten?

Antwoord 8

Het kabinet deelt dit standpunt, maar heeft tot nu toe geen aanwijzingen dat de Bosnisch-Servische leiders, of andere partijen in het land, aansturen op een gewapend conflict. Desalniettemin dragen de uitspraken en acties van de heer Dodik bij aan toenemende spanningen, ondermijnen ze de politieke

eenheid van Bosnië-Herzegovina en verhogen ze de risico's op incidenten. De territoriale integriteit, soevereiniteit en eenheid van Bosnië-Herzegovina staan wat betreft het kabinet voorop, en dit is tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 15 november jl in een Benelux interventie verwoord. Het is belangrijk om een gezamenlijke inzet van de EU en internationale partners ten aanzien van Bosnië-Herzegovina te behouden en met één stem te spreken.

Vraag 9

Bent u bekend met de oproep die de vorige Hoge Vertegenwoordiger voor Bosnië en Herzegovina, Valentin Inzko, op 17 mei dit jaar deed aan de leiders van de EU om sancties op te leggen aan Dodik en andere vertegenwoordigers van Republika Srpska?

Antwoord 9

Een dergelijke oproep is mij niet bekend.

Vraag 10

Bent u bereid het verzoek van Inzko op te volgen en te kijken welke sancties aan Dodik opgelegd kunnen worden en deze ook daadwerkelijk uit te voeren, danwel de EU op te roepen deze sancties aan Dodik op te leggen?

Antwoord 10

Het kabinet deelt de zorgen van de Hoge Vertegenwoordiger over de situatie in Bosnië-Herzegovina en spreekt in EU-verband over de-escalatie van de situatie. Op de Raad Buitenlandse Zaken van 15 november 2021 riep België namens de Benelux op tot een duidelijke stellingname van de EU tegen revisionistische en polariserende retoriek en tegen acties die de soevereiniteit en territoriale integriteit van Bosnië-Herzegovina ondermijnen. De EU heeft daarbij verschillende instrumenten tot haar beschikking. Vanwege door het Bosnisch-Servisch leiderschap aangekondigde ongrondwettelijke maatregelen, zal het kabinet in EU verband aandringen op gerichte maatregelen, waaronder sancties, teneinde druk uit te oefenen op het Bosnisch-Servisch leiderschap om af te zien van de aangekondigde stappen.

Vraag 11

Bent u van mening dat Nederland, gezien zijn verleden in Srebrenica, een morele plicht heeft om voorop te lopen om een ernstig conflict in Bosnië en Herzegovina te voorkomen?

Antwoord 11

De verschrikkingen van de oorlogen op de Balkan in de jaren 90 vormen voor Nederland en de internationale gemeenschap een belangrijke reden om scherp oog te houden voor de stabiliteit in de regio, en Bosnië-Herzegovina in het bijzonder. Gezien de zorgwekkende ontwikkelingen in Bosnië-Herzegovina is een internationale presentie in het land, in het bijzonder de EUFOR missie en de Hoge Vertegenwoordiger Schmidt, van groot belang. Nederland is en blijft hiervan een groot pleitbezorger.